

Hänt i veckan

Årsmöte 2022

Igår, den 24 mars 2022, hölls föreningens första välbesökta årsmöte i Rejmyres Folkets Hus. Årsmötesförhandlingarna leddes av Reidar Svedahl, kommunalråd för L i Norrköping. Styrelsens sammansättning blev oförändrad så när som på en avgående och en inkommande ledamot.

Verksamhetsberättelsen och ekonomisk redovisning presenterades både muntligt och bildligt (om du vill kan du se bildspelet [här](#)).

Verksamhetsplanen för det fortsatta arbetet inom föreningen visar på lika ambitiösa som omfattande aktiviteter framöver.

Dokumentet bifogas i detta veckobrev.

Reidar Svedahl (L) höll i ordförandeklubban under RVNO:s första årsmöte

Till ett bra årsmöte hör även god fika! Vem kan motstå sådana sockriga läckerheter?

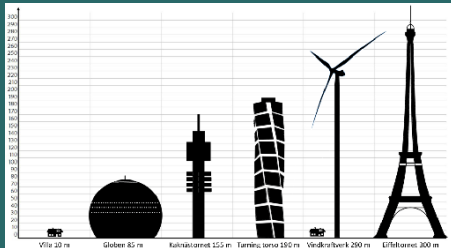
Medlemsavgift

Årsmötet beslutade att bara **nya medlemmar betalar årsavgift** - 100 kr och blir därmed en betalande medlem, precis som vi andra i RVNO.

Du som redan är medlem - berätta gärna för arbetskamrater, vänner och resten av familjen att ett sätt att stötta oss i vårt arbete är att bli medlem för 100 kr.

De pengar vi har i föreningen går till fasta kostnader och framför allt till Naturgruppen som håller i inventering av faunabeståndet. Vi kommer fortsättningsvis att vid olika tillfällen be om riktade bidrag.

Rättvisa Vindar
Norra Östergötland

Veckobrev
2022-03-25

KONTAKT

WEBBPLATS:
<https://RVNO.SE>

E-POST:
medlem@rvno.se

Föreningen Rättvisa vindar norra Östergötland är en ideell förening som har som syfte att tillvarata naturskydds- och miljöskyddsintressen i området. Föreningen ska aktivt arbeta för att förhindra etableringar som negativt påverkar människors livsmiljöer samt landskapets särart i vårt svenska kulturarv.

Moderaterna i Norrköping säger NEJ till Holmens vindkraft

Ett för föreningen glädjande besked kom i veckan från Moderaterna i Norrköping som redovisade sin ståndpunkt i vindkraftsfrågan. De kommer att säga nej till Holmens vindkraftsprojekt och förorda att kommunen använder det kommunala vetot mot etableringen.

Beslutet, som föregåtts av omfattande diskussioner, fattades vid ett möte i måndags och innebär att M i Norrköping ställer sig negativa till Holmens planerade vindkraftsetablering. Man kommer därför att förorda att kommunen säger nej i den kommunala tillstyrkan, vindkraftsvetot, när man får frågan från länsstyrelsen.

Vänsterpartiet är tungan på vågen

Nej-sidan har nu 39 röster i Norrköpings fullmäktige medan ja-sidan har 36. För majoritet krävs 43 röster. Vänsterpartiet har tidigare meddelat att man kommer att säga nej om inte vissa av de planerade verken flyttas längre bort från bostäder. Nuvarande plan skulle alltså få nej av Norrköping om frågan om veto kom idag.

[Läs mer.](#)

Hälsorisker av vindkraft kräver vidare forskning

Det här är en debattartikel av **Ulla Heine**, legitimerad läkare och medlem i RVNO:s hälsogrupp

Mer kunskap behövs. Att mäta även lågfrekvent buller och infraljud från vindkraft skulle vara en bra början, menar Ulla Heine.

Både i Sverige och utomlands finns många människor som vittnar om försämrad hälsa och livsmiljö i närhet av vindkraft. Men mer kunskap behövs och mätmetoderna för vindkraftsljud bör ses över.

Naturvårdsverket, som är den myndighet i Sverige som ansvarar för vägledning om hur miljöbalken ska tillämpas rörande buller utomhus, menar att en viss negativ hälsopåverkan till följd av vindkraft är acceptabel. Det framkom på en webbföreläsning nyligen ledd av representanter för myndigheten. Acceptabelt, menade man, skulle kunna vara att tio procent av människorna som bor nära vindkraft upplevde en negativ hälsopåverkan.

Men bland de tio procenten kan finnas alla slags människor, såväl barn som personer med extra hög känslighet för buller och för dem kan konsekvenserna bli allvarliga.

På föreläsningen uttryckte man också en förhoppning om att de mätmetoder som idag används för vindkraftsljud skulle ses över. Det skulle kunna tolkas som en förändring av verkets tidigare hållning där man menat att det inte finns några studier som styrker negativ hälsopåverkan till följd av ljud från vindkraftverk.

Studier visar på samband

Forskargruppen (C. M. Krogh et al 2020) i Kanada definierade närboende till 10 km och studerade varför människor lämnade sina hem på grund av industriell vindkraft. Flera typer av hälsoproblem och obehag var återkommande t ex sömnsvårigheter, ökad stress, yrsel, huvudvärk, tryck över bröstet och ångest. Infraljud (<20Hz) och lågfrekvent ljud (20-200Hz) är omgivningsfaktorer som anses kunna ha ett orsakssamband med industriell vindkraft kopplad till närboendes hälsoproblem.

Forskargruppen Dumbrille et al 2021 har publicerat en vetenskaplig review-

artikel om vindkraft och hälsorisker. De har analyserat närmare 200 vetenskapliga artiklar med så kallade Bradford Hill-kriterier för orsakssamband mellan omgivningsfaktorer och sjukdom. Metoden har använts länge och har bland annat visat samband mellan asbest och cancer, rökning och cancer samt alkohol och hjärtkärlsjukdom. Analysen sammanfattar att industriell vindkraft kan på ett allvarligt sätt skada hälsan för boende i närheten. Många studier har som slutsats att mer forskning behövs.

Här listas några av de analyserade studierna:

1. En svensk studie från Sahlgremska Akademien av Wayne et al 2020 visade att en natts sömn i vindkraftsljud hade signifikant negativ effekt på sömnen.
2. En studie av Chiu et al 2021 visade att lågfrekvent vindkraftsbuller i hemmet med volymen 30-43dB gav ökat stresspåslag.
3. En studie av Weichenberger et al 2017 visade att infraljud kan orsaka förändringar i hjärnans aktivitet när det gäller hörsel och områden för känslomässig kontroll och inte viljestyrd kontroll (hjärta, lungor, blodtryck, tarmar osv).

Sverige bör mäta även lågfrekvent buller

Enligt dagens regelverk är kravet för buller 40dBA i medelvärde med felmarginal +/-4dBA från industriell vindkraft vid närliggande bostäder. Buller orsakat av vindkraft är dock en komplex fråga av flera anledningar:

- För tillståndsprocessen använder projektörer datasimuleringar som är baserade på tidigare ljudmätningar från äldre och förhållandevis små verk.
- Vid ljudmätningar i Sverige används en gammal mätmetod, dBA, som filtrerar bort infraljud (<20 Hz) och lågfrekvent ljud (20-200Hz). Det finns modernare mätmetoder, dBZ/dBL, som mäter alla typer av ljudvågor och dessa rekommenderas vid mätning av omgivningsbuller.
- Vindkraftsbuller är till sin natur svischande/pulserande, vilket gör att ljudet varierar i styrka med frekvens av en sekund. Fenomenet kallas för amplitudmodulation och ökar både störningsupplevelsen och hörbarheten. Idag vet man att amplitudmodulationen i vindkraftsbuller är kraftigare under vintern och under natten eller tidig morgon.
- Det är ägaren av vindkraftsindustrin som ansvarar för kontroller och ljudmätningar under drift. Länsstyrelsen är ansvarig i tillståndsprocessen men det görs inga oberoende kontrollmätningar.
- Det aktuella bullerkravet 40 (+/- 4)dBA är ett medelvärde och i praktiken accepteras det betydligt högre bullernivåer i perioder.
- Vindkraftverk som byggs och planeras att byggas är allt större. För 10 år sedan var höjden under 150 meter och rotordiametern upp till 100 meter. Spridning av buller ökar för högre verk och lågfrekvent- samt infraljud ökar vid större rotordiameter. Dagens industriella vindkraftverk är oprövade i sin storlek med höjder på 300 meter och rotordiametrar på 200 meter.
- Bostadshuset på landsbygden är i regel trähus. Träkonstruktionen isolerar inte mot lågfrekvent buller utan kan i värsta fall fungera som resonanslåda som förstärker bullret inomhus.

Skadestånd på grund av hälsoproblem

Idag finns det vetenskapligt belägg på att de vindkraftsindustrier som finns byggda har negativa hälsoeffekter för vissa närboende. Vi vet att människor

kan bli sjuka men bakomliggande mekanismer har inte klarlagts fullt ut. I Frankrike har på senare tid en dom i ett rättsfall resulterat i att ett vindkraftsbolag ska betala över en miljon kronor i skadestånd på grund av hälsoproblem.

Men vad hjälper pengar för förlorad hälsa? Enligt Naturvårdsverkets gränsvärden är det ok att 10 procent av närboende blir sjuka. Det är både barn, vuxna, gravida och äldre som drabbas. Effekter av de betydligt större verken som planeras kan anses vara oprövade experiment. Mer forskning behövs, och en bra början skulle vara att även mäta lågfrekvent ljud och infraljud som alstras av de befintliga industriella vindkraftsanläggningarna.

Försiktighetsprincipen finns för att skydda människors hälsa och i nuläget vet vi att vindkraft orsakar ohälsa för vissa av de närboende. Det behövs politiska beslut för att stoppa industriell vindkraft för det kan knappast vara ok att tusentals människors hälsa sätts på spel. Mer forskning behövs för att kartlägga orsakssamband och tillräcklig säkerhetsavstånd. Även vindkraftens avsidor behöver debatteras.

[Läs mer](#)

Media

[24 mars – NT – Holmen för diskussioner med närboende](#)

Holmen för dialog med vissa intressenter som påverkas direkt av företagets planer på storskalig vindkraft. I potten ligger Vänsterpartiets sju mandat – dessa kan bli direkt avgörande för projektets framtid.

[24 mars – Second Opinion – Vindkraften sänker fastighetsvärden med hundratals miljarder](#)

Vindkraften har sänkt fastighetsvärdena i Sverige med hundratals miljarder kronor, anser advokaten Hans Kindstrand, baserat på en KTH-studie. Villaägarna har nu lyft frågan, och i Västervik hotar över tusen fastighetsägare att i en grupp talan kräva skadestånd, om vindkraftsplanerna förverkligas.

[22 mars – NT – Moderaterna vill stoppa Holmens vindkraftsplaner](#)

Nu hamnar avgörandet i händerna på Vänsterpartiet. "Vi har inte bestämt oss än", säger Nicklas Lundström (V).

Trevlig helg!